

Koronarna bolest srca nastaje stvaranjem naslaga (plakova) u koronarnim arterijama, koje srce opskrbljuju krvlju. Posljedica toga je smanjeni dotok krvi do srčanog mišića. Bolest se razvija desetljećima.

Čimbenici rizika za razvitak koronarne bolesti

- pušenje
- visoki krvni tlak
- visoke masnoće u krvi
- tjelesna neaktivnost
- šećerna bolest
- prekomjerna tjelesna težina i pretilost
- nasljeđe: rizik je povećan, ako imate mušku osobu u obitelji s koronarnom bolesti mlađu od 55 ili žensku osobu u obitelji mlađu od 65 godina
- psihološki čimbenici rizika.

Pojavni oblici:

Angina pektoris nastaje kada je zbog suženih koronarnih krvnih žila opskrba srčanog mišića krvlju nedovoljna pa se javlja bol ili nelagoda u prsim. Tegobe se još mogu očitovati kao pritisak, pečenje, stezanje, bol u ramenima, rukama, vratu, čeljusti, leđima ili gornjem dijelu trbuha.

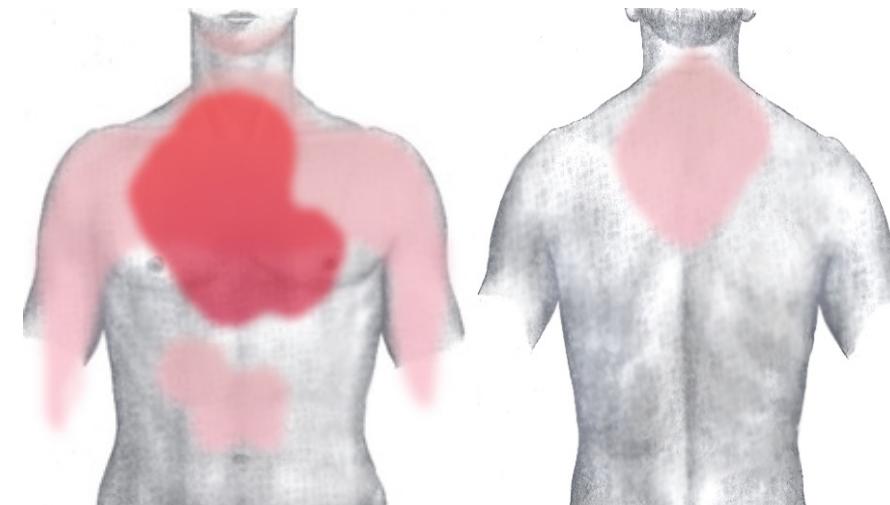
Srčani udar (akutni infarkt miokarda) nastaje kada krvni ugrušak potpuno prekine dotok krvi do nekog dijela srčanog mišića. Ako se prohodnost koronarne arterije brzo ne uspostavi dio srčanog mišića će odumrijeti.

Rjedi uzrok srčanog udara je stezanje (spazam) koronarne arterije. Stezanje ili spazam može se pojaviti u koronarnim arterijama koje ne moraju imati aterosklerotske promjene, a nastaje zbog uzbudjenja, izloženosti velikoj hladnoći, trovanja nikotinom i sl.

Simptomi srčanog udara

- bol u sredini ili na lijevoj strani prsnog koša, neugodan pritisak, stiskanje; nelagoda ili bol često traju više od nekoliko minuta, a mogu nestati i ponovo se vratiti
- nelagoda u gornjem dijelu tijela u jednoj ili obje ruke, leđima, vratu, čeljusti ili gornjem dijelu trbuha
- kratkoća daha, do koje može doći uz nelagodu u prsim ili prije nje

- mučnina, povraćanje, ošamućenost ili vrtoglavica, naglo oblijevanje hladnim znojem, umor i nedostatak energije.

Dijagnostika i liječenje

Liječenje srčanog udara daje najbolje rezultate u prvom satu nakon početka tegoba pa zato **TREBA BRZO REAGIRATI** jer Vam to može spasiti život i spriječiti oštećenja srčanog mišića. Ako mislite da Vi ili netko drugi ima srčani udar, nazovite odmah Hitnu pomoć (tel. 112). Uzmite nitroglicerin u obliku tablete ili spreja, ako ih imate. **Najvažnije je što prije doći u bolnicu.**

Koronarografija je dijagnostička metoda koja pokazuje prohodnost Vaših koronarnih arterija. Izvodi se pomoću tanke, fleksibilne cijevi (katetera) koji se preko krvne žile prepone, ruke ili vrata uvede u koronarne arterije, a kontrast se ubrizga u krvotok. Rendgenski se snimaju koronarne arterije dok kroz njih teče kontrast. Pacijent je za vrijeme postupka budan.

NE ISPUŠTAJTE VLASTITU SUDBINU IZ RUKU...

Koronarna angioplastika (PCI, PTCA) je postupak koji se koristi za otvaranje blokirane ili značajno sužene koronarne arterije. Tim postupkom poboljšava se protok krvi u srčanom mišiću. Tijekom angioplastike kateter se preko krvne žile u preponi uvede u koronarnu arteriju. Pomoću balona koji je na vrhu katetera, proširi se sužena žila. Može se postaviti i stent (mala mrežasta cijev) koji će održati prohodnost koronarne krvne žile. Stentovi su obično izrađeni od metalne mrežice. Neki su obloženi lijekom koji se polako i kontinuirano otpušta u arteriju (drug eluting stent). Lijek pomaže da ponovo ne dođe do blokiranja arterije. Ozbiljne se komplikacije ne pojavljuju često, no u malom broju slučajeva mogu se dogoditi bez obzira koliko pažljivo i dobro vaš liječnik radi taj postupak.

Operacija **aerto-koronarnog premoštenja** radi se u bolesnika kod kojih su arterije postale sužene ili blokirane, a prepreka se ne može otkloniti na drugi način. Koronarografija će odrediti da li se može načiniti angioplastika ili je potrebna operacija kojom će se premostiti suženi dio koronarne arterije i uspostaviti dotok krvi u sve dijelove srca.

Lijekovi

Danas nam стоји на raspolaganju više skupina učinkovitih lijekova. Lijekove koje Vam propiše liječnik trebate uzimati redovito u propisanim dozama i o svakom problemu za koji mislite da je izazvan lijekovima obavijestite liječnika.

... više od 60 godina s Vama...

...PRUŽITE SAMI SEBI VIŠE!

BRINEM O SVOM SRCU

KORONARNA BOLEST

“Čovjek je star koliko su stare njegove arterije”

Thomas Sydenham, engl. liječnik. 17. st.

Poliklinika za prevenciju kardiovaskularnih
bolesti i rehabilitaciju SRČANA
Grad Zagreb

